

Mörn schient de zun

Tenielspel met 'n lach en 'n traon

in drie bedrieven deur

Arie van der Lugt / Ben ten Velde

Dit is een bewerking van 't stuk Morgen schijnt de zon

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
Fax: 072 - 5 15 53 66
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MÖRN SCHIENT DE ZUN – MORGEN SCHIJNT DE ZON** gaan opvoeren, dienen in alle programma-boekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ARIE VAN DER LUGT** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2007 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **12** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

JANS BOERLAND - koppige, keiharde, maar eerlijke boer

TRIEN - zijn vrouw, bedillerige, vitterige bazin

RINUS - zijn zoon, harde werker, afgestompte sukkel

BERTHA - vrouw van Rinus, vinnig en wat verzuurd

JANSIE - de oogappel van alle vier, dus glad bedorven

FRITS - oudste zoon van Rinus, ambtenaar geworden

KARIN - het meisje van Jansie, met 'n oogje op Frits...

GRADUS - 'n goede knecht met 't hart op de tong.

WESTERHOF - de boerenbuurman, zo een van de oude stempel

MARIETJE - zijn dochter, een van de zeven maar 'n schat!

JOHANNES HAMSTRA - textielabrikantje, charmeur, achterbaks en nog wat...

KIPPEGEERT - vrolijke schuinsmarcheerder heeft fiets of bromfiets met mand voorop of bakfiets al dan niet met hulpmotor

Het stuk speelt in de zomer van jaren terug. Gelieve daar in de kleding rekening mee te houden. Alle drie de bedrijven achter De Alterbarg, de boerderij van Jans Boerland. Het eerste bedrijf op een middag vroeg in de zomer. Het tweede bedrijf in de nazomer, als de mussen van het dak vallen. Het derde bedrijf een paar dagen later, 's morgens, terwijl de zon maar niet wil doorbreken...

SUGGESTIES DECOR EN BELICHTING

Het toneel, dat flink breed, maar ondiep gehouden wordt, stelt het erf voor, achter de boerderij van Jans en Trien. Achtergrond: landschap in de zomer. Echter geen bewolking, maar een vlakke, grijsblauwe lucht, waarop men door lichteffecten in I de zon kan laten schijnen, in II avondrood en schemer, in III een trieste regenlucht, waar later de zon doorheen breekt Dit alles is te verkrijgen door kleurschijnwerpers, mits men de lucht maar effen grijs-blauw schildert, zonder wolken-partijen. Overigens het achterdoek geheel naar smaak van de regisseur. Rechts is een gedeelte van de boerderij te zien, met een deur voor opkomst en een bank, een tuin-stoel en een tafeltje. Ook van achter het huis kan men opkomen, doordat de boerderij daar plm. een halve meter van het achterdoek staat. Tenslotte heeft men links tussen het geboomte een opkomst door het houten hek, dat naar de landweg leidt.

EERSTE BEDRIJF

Vroege zomermiddag. De zon staat hoog aan de hemel Reeds voor het doek opengaat, klinkt het geluid van GRADUS z'n zaag, even later overstemd door het gesputter van een bromfiets, die wordt gestart en zich snel verwijdert. Het doek gaat open en we zien GRADUS, boezeroen wijd openhangend, mouwen opgestroopt, een stevige eiken paal doorzagend, links voor. Langs het weggetje, links-achter, komt Kippegeert aangeslenterd. Hij draagt een smerig zwart costuum en dito bolhoed. Hij heeft de gewoonte op een punt van zijn hangsnor te kauwen en maakt, als hij niet lacht, een melancholieke indruk. Kippegeert wil op GRADUS toekomen, maar juist ziet hij Trien uit het huis het erf op sloffen, daarom verbergt hij zich achter de struiken (*voor links*) waar hij zichtbaar voor het publiek moeder Trien bespiedt.

Eerste Toneel

GRADUS, TRIEN, KIPPEGEERT

GRADUS: (*zaagt alsof zijn leven ervan; afhangt*)

TRIEN: (*rechts, kijkt met veldheersblik rond en gaat dan op GRADUS af*) Wat móet dat ?

GRADUS: (*schrikt*) Potverdriedubbelties! (*kijkt op*)

TRIEN: (*giftig*) Nou, je hoeft niet te vluuken as ik je wat vraag! (*handen in de zij*)

GRADUS: (*wist zich het zweet af*) Ik vluuk niet, maor die paole is zo allerbarstens hard. (*stopt een pijpje*)

TRIEN: En mag ik nou eindelijk weten wat jij hier uitvoert?

GRADUS: (*zit op de zaagbok ernstig*) Vluuken en 'n piepe stoppen. O jao, en die paole deur midden zaogen.

TRIEN: Waor is dat goed veur? Wie hef je dat opdraogen?

GRADUS: De baos, um maor met je leste vraoge te begunnen. Die paol is veur de weide, want Rinus wil de schutting wat verplaotsen.

TRIEN: Rinus wil! Rinus hef hier niks te willen! En die paole, waor hej die vot? Wie gebruikt t'r nou zo'n mooie ieken paole um 't hek van de weide te repareren? Waor is Rinus?

GRADUS: Bij de boer. En de baos is zich an 't opkalefateren, umdat...

TRIEN: Jij huuft mij niet te zeggen wat de baos an 't doen is! (*kijkt rond; gaat achter het huis, doch als GRADUS verder zaagt, terug*) Ophollen! Ik heb je toch zegd daj die mooie ieken paol niet gebruiken mag?

GRADUS: (*gooit de zaag neer*) Ik dacht daj bij je zundagse kleren ok je zundagse gezicht op zol zetten nou Jansie thuus komp.

TRIEN: O, dacht jij dat! (*naar rechts*) Jij moet niet zo veul denken, Gradus Wolters! En as jij Rinus straks ziet, dan zeg je 'm dat hij... (*bij de deur*) Nee, zeg maar niks! Ik zal 'm vanmiddag zölf wel vertellen hoe ik 't wil hebben. (*gaat 't achterhuis binnen*)

Tweede Toneel

GRADUS, KIPPEGEERT

GRADUS: (*kijkt haar misprijzend na; dampst heftig aan z'n pijpje, hartgrondig*) Wat is 't ok 'n dragonder! (*neemt de zaag op, gaat rustig door met z'n werk*)

GEERT: (*heeft dit toneeltje met gepaste mimiek gadegeslagen, komt nu naar GRADUS*) Jij bent gek!

GRADUS: (*kijkt verbaasd om*) Ók goeje dag!

GEERT: Laot je toch niet zo op de kop zitten man. En Rinus is nog gekker, die hef hielemaol niks te vertellen. Wie is hier eigenlieks de baos.

GRADUS: (*rustig*) Jij niet, Kippegeert,

GEERT: Dat is maor goed ok. Aans zollen ze hier ies wat beleven! (*gaat op de zaagbok zitten*)

GRADUS: Wat dan?

GEERT: Op de eerste plaots smee ik die aolke mopperkont van 't arf en dan...

GRADUS: Van wie zien arf?

GEERT: Van mien arf natuurlijk! Ik zeg toch: as ik hier de baos was!

GRADUS: (*rustig*) En wie is hier de baos?

GEERT: Nou, Rinus toch zeker!

GRADUS: (*lacht kort*) Laot je nao kieken!

GEERT: Wel, nou nóg mooier! As Rinus toch...

GRADUS: (*invallend*) Als Rinus Boerland volgend jaor z'n zulveren bruiloft viert, luuster goed Kippegeert, zien zulveren bruiloft zeg ik!... dan bent hij en Bertha precies viefentwintig jaor de knecht en de meid van va en moe Boerland west!

GEERT: Viefentwintig jaor al weer?

GRADUS: Jao. Allent met dit verschil, dat een knecht zien loon kreg, en Rinus niet.

GEERT: Hij kreg hielemaol niks?

GRADUS: 't Aole mens bet 'n dubbeltie deur midden veur ze hum utgef. Dat is wat of niet dan. Eigenlieks moet Rinus wachten tot

zien va dood giet! Dan kan hij hier de boel overnemen!

GEERT: Dat is toch verschrikkelijk!

GRADUS: (*schokschoudert*) Zo bent de toestanden hier op De Alterbarg nou ienmaol, Kippegeert; 't aole geslacht wet van gien wieken, en 't jonge... nou ja, jong... Rinus is viefenveertig en z'n vrouw bijna... die moeten maor wachten.

GEERT: Jij durft wel wat te zeggen, Gradus!

GRADUS: Ik zeg niet dat Rinus loert op de dood van zien va. Daor is 't 'n te goeide lobbes veur. Maor zij kriegt nooit de kans hier te boeren. Kiek nou Bertha ies, de arme vrouw. As ze 'n paor schoenen neudig hef, moet ze bij 't aole mens um geld ankloppen. En die holt de haand op de knip.

GEERT: Ze bent harstikke gek, zij en Rinus!

GRADUS: (*schudt ernstig het hoofd*) Gek niet, Kippegeert, gek niet. Ze hebben 't allent maor zo slecht troffen. De aole leeft in 't verleden en Rinus wil hum niet veur de kop stoten.

Derde Toneel

MARIETJE, GRADUS, KIPPEGEERT

MARIETJE: (*in haar schoonste zomerjurkje links op; zij is 'n heel lief ding, dat ieder voor zich inneemt; lachend*) Wat staon jullie daor zwaor te bomen!

GRADUS: (*kijkt om*) O, ben jij 't? Dag Marietje!

GEERT: (*neemt met diepe buiging zijn hoed af*) Ah, Marietje! Wat stao jij d'r weer mooi op. En 'n toetebekkie um te smokken.

MARIETJE: (*lacht*) Gao toch weg, jij gekke kippeboer! (*tot Gradus*) Ik snap niet wat jij met die mal oor op je arf doet, Gradus!

GRADUS: (*droog*) 't Is mien arf niet Marietje.

GEERT: (*overdreven*) Nee, eerlijk waor, ik mien 't, Marietje! As ik toch ies twentig jaor jonger was. Dan kreeg kreeg Jansie gien schijn van kans! (*gaat op de zaagbok zitten*)

MARIETJE: (*giechelt*) Is 't nou uit, aole gek? (*tot GRADUS*) Is e d'r nog niet? (*GRADUS schudt het hoofd*)

GEERT: (*verontwaardigd*) Aole gek? Zo aold ben ik hielemaol niet.

GRADUS: (*grinnikt*) Maor gek genug! En nou van mien bok af, ik wil weer an 't wark. (*zet de zaag in de balk; tot MARIETJE*) Nee, Jansie is nog niet ankommen, maor 't aole mens stiet al klaor um 'm saomen met opa af te haolen.

MARIETJE: Met opa?... En ik dacht dat zien va 'm van 't station gung haolen?

Vierde Toneel

RINUS, MARIETJE, GRADUS, KIPPEGEERT

RINUS: *(vuil en bezweet op van achter het huis; blij als hij MARIETJE ziet)* Ha, die Marietje! *(bekijkt haar goedkeurend)* Wat stao jij d'r deftig op vandaag!

GEERT: Heb ik ok al zegd, maor van mij kan ze niks verdragen vandaag!

RINUS: *(lacht)* Daor kan ik in kommen! Wil 't lukken, Gradus?

GRADUS: *(kijkt op)* 't Is zo'n gloepens harde paole en die zaage is zo stomp, je kunt t'r wel met de blote kont op zitten.

RINUS: 'k Zal va vraogen of e 'n neie kopen wil. Koj ies kieken of Jansie d'r al is, Marietje? Dat kan nog wel 'n uurtie duren, denk ik. *(tot GRADUS)* Is va al weg?

GRADUS: Bij mien weten nog niet.

MARIETJE: Kom, dan gao ik maor weer. Ik loop vanmiddag nog wel eem an. *(naar links)*

RINUS: *(aarzelend)* Ik wil wel an moe vraogen of je met mag naor 't station.

MARIETJE: *(lacht)* Nee, dank je! Stel je veur, dat Jans mij éérder 'n hand gaf, dan heur! *(links-af)*

GEERT: *(overdreven)* Dag mooi ding! Daor kuj beter met vrijen as met 'n rol prikkeldraad. *(wuijt haar na)*

Vijfde Toneel

GRADUS, RINUS, KIPPEGEERT

GRADUS: *(nors)* 't Aole mens zeg dat we die ieken paolen niet mugt gebruiken. En dat jij zuks wat met heur moet overleggen. *(neemt de gezaagde paal over de nek)*

RINUS: O jao? Ik heb toch zeker met va overlegd! Die hef toestemming geven.

GRADUS: Dat schient hier niet voldoende te wezen. *(naar rechts)* 't Is maor dat je 't weet! *(af)*

RINUS: *(naar de deur)* Ik vraag nog wel eem, wat t'r nou weer an mankeert. *(tot GEERT)* En jij, Kippegeert, bej hier veur de kippen of koj zou maor eem langes.

GEERT: Veur zien plezier komp hier gien mens, dat zul jij wel 't beste weten. Nee, ik kom veur de enterkippen en ik bied 'n goeje pries.

Zesde Toneel

TRIEN, JANS, RINUS, KIPPEGEERT

TRIEN: *(in haar beste zwarte spullen op uit het huis; bazig)* Komp niks van in! Ik verkoop ze niet an joe, Kippegeert! Ik weet al lang 'n beter adres! *(roept achterom)* Waor blief jij nou toch, Jans?

JANS: *(in zijn zwarte pak op)* Jao, jao, rustig maor, we hebben nog alle tied! Zo, Kippegeert, op zaaken uut?

GEERT: Ik niet! Ik ben spraakeloos!

JANS: *(lacht zuur)* Veur 't eerst zeker!

TRIEN: *(tot Rinus)* Wat ben je nou op iens met de weide van plan?

RINUS: *(stug)* Ik? Niks!

GEERT: *(tot Jans)* Baos, zeg nou zölf, heb je mij je enterkippen anboden of niet

TRIEN: En ik zeg je dat ik 'n betere koper weet! *(kijkt rond)* Waor is Gradus nou weer? Hef e de broene al inspannen?

RINUS: Dat zal ik wel doen. *(verdwijnt achter het huis)*

GEERT: Hoe kun jij nou weten dat je 'n betere afnemer hebt, as ik je nog niet iens mien bod nuumd heb.

TRIEN: Ik doe met jou gien zaaken! Punt uut! *(roept)* Bertha! Bèrtha, waor zit je nou weer? *(af in het huis)*

GEERT: *(nijdig)* Ik doe met jou gien zaken, zeg die draodnaogel! Nou vraog ik mij toch af, wie of hier de broek an hef. Heb jij zegd dat ik naor je enterkippen mus kommen kieken of...

JANS: Dat heb ik zegd, jao. Maor kom 'n andere keer maor weer Kippegeert. Alles stiet hier en beetie op zien kop vandaage, umdat mien kleinzeune thuuskomp van zien studie.

GEERT: Jij bedoelt de zeune van Rinus en Bertha toch zeker.

JANS: Dat is 't zölfde! Wat van Rinus is, is ok van mij.

GEERT: Jammer dat het aans umme niet zo is.

JANS: *(nors)* Wat wil jij daar met zeggen, Kippegeert?

GEERT: O, niks. *(hoofdknik naar vorend)* Daor komp bezuuk veur je! Nou, ajuus ! Aj de kippen nog kwiet wilt; dan heur ik 't wel. *(links af)*

Zevende Toneel

JOHANNES, JANS

JOHANNES: *(in sportcolbert met uitgestoken hand naar Jans toe, praat wat overdreven of lijzig)* Ha, Boerland, goeje dag! *(handdruk)*

Hoe staon de zaken d'r veur?

JANS: Best! *(bekijkt hem van terzijde)*

JOHANNES: Mooi weer vandaag he, of niet dan soms. Ja eh... ik kom zo maor eem langes um te kieken of Jansie d'r al weer is. Ie weten toch wel dat ik met hum naor schoele gaon heb?

JANS: Nee, dat wus ik niet.

JOHANNES: *(lacht)* Nou, toch is 't zo, heur, ik heb met joen kleinezeune hen schoele gaon. Wij hebt veul met zien beiden speuld.

JANS: Zozo... ik dacht anders, zo te zien, ben ie wel 'n jaor of wat aolder dan Jansie. Die is pas ienentwintig.

JOHANNES: Nou jao, wij schelen wel 'n jaor of viefte, maor wij hebt veul met zien beiden umme gaon. En daorumme wol ik ies kieken hoe 't met Jansie giet.

JANS: *(trots)* 't Giet hum hiel goed. Hij is klaor met de landbouwschoele en nou giet hij met zien moderne poepsas 't bedrief verder uitbouwen. En oeze Frits is nou assistent bij de landbouwveurlichtingsdienst. Die jonges hebt 'n klaore kop, denk t'r umme!

JOHANNES: Dat is mooi veur joe.

Achtste Toneel

RINUS, JANS, JOHANNES, later TRIEN

RINUS: *(op)* De broene stiet t'r veur va.

JOHANNES: Ha, die Boerland! Jansie is nog niet thuus, heur ik?

RINUS: Va giet 'm straks van 't station halen. Hej 'n bosschup?

JOHANNES: Neenee, ik kwam zo maor eem uut belangstelling. Enne... eigenlieks haar ik jullie wel even willen spreken. *(aarzelt)* Dat is te zeggen... *(lacht beetje)* Tja, wie moet ik t'r eigenlieks over anspreken?

JANS: *(verveeld)* Zal d'r van af hangen wat aj op je lever hebt. *(roept naar de deur)* Trien! de broene stiet inspannen! Wij moeten vot!

RINUS: As 't um zaaken giet, moej bij mien va wezen.

JANS: *(verbaasd)* As 't um zaaken giet? Wat veur zaaken. Jij bent toch de zeune van Hamstra, van dat textielfabriekie?

JOHANNES: *(grinnikt)* Jao zeker... Jao, en ik wol...

JANS: *(tot Rinus)* Dan kan e met oes gien zaaken te doen hebben.

JOHANNES: *(gejaagd)* Toch wel! Tóch wel! Ik kwam naomelijk ies informeren naor je roggeveld, maor eh... ik geleuf dat dit niet 't juuste moment is. Ik kom nog wel ies weer.

TRIEN: *(op uit 't huis)* Nou, bej zo ver? Aj nou niet opschiet, kommen we veuls te laote!

JOHANNES: *(galant)* Dag vrouw Boerland! O, maor ik breng jullie wel eem met mien auto naor 't station. Kunnen we onderweg messchien wel eem praoten.

TRIEN: Dat is nargens veur neudig! Wij hebben zölf 'n sjees! Kom op, Rinus! *(rechts af, gevolgd door Rinus)*

Negende Toneel

JANS, JOHANNES

JANS: *(achterdochtig)* Wat is er met mien roggeveld?

JOHANNES: *(nerveus)* Och, dat kunnen wij toch zo maor niet eempies bepraoten. Nee, zeg maor wanneer as ie 't wachten kunt, dan kommen wij wel tot zaaken.

JANS: *(nieuwsgierig)* Tot zaaken? Dat begriep ik niet. Vertel nou maor wat of jij wilt. Daj hier kwamen um naor oes Jansie te informeren was zeker maor 'n smoesie.

JOHANNES: *(gejaagd)* Nee, echt niet! Jans en ik hebben altied hiel goed op kunnen schieten en daorumme dacht ik...

TRIEN: *(roept van achter 't huis)* Jans, opschieten, laot die vent toch zwetsen. Kom, hier op an.

JANS: Jao! Direct! *(tot Johannes)* En dat roggeveld?...

JOHANNES: Nu jao, aj 't dan toch wilt weten. Mien va hef mij stuurt met 'n hiel mooi bod veur dat stuk zoere grond, dat an oeze fabriek grenst.

JANS: Zoere grond, zee jij toch, hè?

JOHANNES: *(lacht)* Laoten we mekaar gien Mietje nuumen. Dat roggeveld bij oeze fabriek...

JANS: Ja, ik weet best waor mien m'n roggeveld lig, dat huuf jij mij niet uut te stukken.

JOHANNES: En wij willen oeze fabriek uitbreiden.

JANS: En daorumme is die grond niks weerd?

JOHANNES: Veur joe niet. Veur oes wel! Oes is dat strookie grond zo veul weerd, dat mien va je veur die twee hectare zandgrond vijfmaal de getaxeerde pries geven wil! *(lacht schaapachtig)* Maor dan moej vlot beslissen. Zo'n prijs krieg ie nargens!

TRIEN: *(om 'n hoek van 't huis giftig)* Zeg Jans! Laot jij mij nou veur gek op de sjees zitten? Wat hej toch?

JANS: *(geamuseerd)* Eem zaken doen, moe! *(tot Johannes)* Nou, zeg jij maar tegen je va dat e nog gien meter van mien zoere grond

kreg! Nog niet al gef e tien keer de getaxeerde pries, begrepen? De Alterbarg zal niet kleiner, maor wel groter worden! En nou moet ik neudig vot! (*gaat naar rechts*)

Tiende Toneel

FRITS, TRIEN, JOHANNES, JANS; later BERTHA

FRITS: (*hartelijke, sympathieke jongeman, links-op; zit op zijn bromfiets eventueel gewone fiets; vrolijk*) Ha, Johannes! (*tot Jans*) Nou, opa, jullie kunnen gerust hier blieven, want de trein is al binnen.

JANS: (*verbaasd*) Wat zeg jij mij nou? (*kijkt op zijn horloge*) Je zult wel geliek hebben, jao! Ik loop achter!

TRIEN: (*driftig naderbij*) Zie je nou wel? Heb ik 't niet zegd? Jij altied met je getreuzel! (*tot Frits*) En waor is e nou? Waorumme heb jij 'm niet metnomen? Je laot je bruur toch gien dik uur lopen?

JOHANNES: (*ziet zijn kans*) Zal ik 'm eem tegemoet rieden? Met mien wagen ben ik t'r zó weer!

FRITS: (*lachend*) Huuft niet. Jansie is niet allent, aans haar ik 'm toch wel achter op de brommer zet.

TRIEN: Niet allent?' Wat bedoel jij daaormet?

BERTHA: (*in werkplunje over de onderdeur*) Moeten jullie nou niet weg, va?

JANS: Nee!

FRITS: (*hartelijk*) Ha, moe! Jansie is al in aantocht, heur! En hij nemp nog iene met ok.

BERTHA: (*naar buiten, verbaasd*) Nee toch! En waor is Jansie nou? (*kijkt rond*)

FRITS: Hij mus nog 'n paor bosschuppen doen en dan nemen ze 'n taxi hier op an.

TRIEN: Toe maar! 't Is net of 't niks kost! (*tot Jans*) Had jij ok maor op moeten schieten!

BERTHA: En wie nemp e dan met, Frits? Wat doe jij toch geheimzinnig!

FRITS: (*lacht*) Dat moet 'n verrassing blieven, moe.

TRIEN: (*driftig*) Kom! We gaon naor binnen! Bertha, vooruit! Gao je opknappen! Hej de koffie broen?

BERTHA: Mens, hoe kan dat nou? Jij hebt toch zegd dat ik mus wachten tot jullie d'r weer waren. (*pratend met Trien het huis in, gevolgd door Jans*)

Elfde Toneel

JOHANNES, FRITS

JOHANNES: (*heeft dit alles hooghartig lachend aangezien*) Nou, nou... as ik 't zo bekiek is die Jansie hier 'n hele kerel an 't worden!

FRITS: Wat zal ik t'r van zeggen, Johannes. Hij is altied opoe zien poppie west, umdat hij naor opa is vernuumd. Later kreeg ik 't in mien kop um niet op De Alterbarg te blieven... (*gaat op de zaagbok zitten*) terwijl Jansie ok nog boer is in hart en nieren, nou jao, 'n moderne boer dan!

JOHANNES: En waaromme jij niet? Je bent per slot van rekening de aoldste. Jij haaren toch ok 'n moderne boer kunnen worden. Vuul jij niks veur het bedrief?

FRITS: Veur 't bedrief wel, Johannes, ik heb 't geduld niet um daar zo lange op te wachten.

JOHANNES: Ik begriep je niet.

FRITS: (*staart naar de grond*) Ik hol te veul van mien va, Johannes, um ongeduldig op zien dood te gaon zitten wachten. En ik zol hier gien vrouw op het arf willen halen, die diep in heur hart, en messchien wel openlijk, mien moe begunst te haten.

JOHANNES: Waaromme zol zij die moeten haten dan?

FRITS: Umdat zij nooit heur plaots af zol staon an de jonge boerin!

JOHANNES: Giet dat zo op 't boerenbrief?

FRITS: Jao. Ik wil niks van mien grootolders zeggen; ze menen 't goed met oes allemaol, maor... mien aolders hebben al die jaoren naodat ze hier introuwd bent nooit ies zichzölf kunnen wezen.

JOHANNES: Ze hebt gien eigen leven?

FRITS: Altied moet mien va opa naor de ogen zien. Altied lig m'n moe met opoe overhoop, die de sleutelbos en de knipbeurs niet wil overgeven an een vrömde. (*bitter*) Ja, 'n vrömde!... Zó wordt moe hier nog beschouwd, nao vierentwintig jaor! En 'n vrömde zal zij blieven zo lang opoe hier regeert.

JOHANNES: (*schamper*) Ik geleuf dat de tied hier 'n halve ieuw stille staon hef en dat jullie te veul in 't verleden leven! 't Is jao belachelijk!

FRITS: (*staat op*) Of het belachelijk is, dat zullen we maor in 't midden laoten. Ik weet allent dat het een beroerde toestand is, waar ik gien oplossing in zie.

JOHANNES: Dat kan ik mij best veurstellen.

FRITS: Nou weet jij ok waaromme d'r tegenwoordig zo veul boerenzeuns emigreren, of wat aans gaon doen. Ik ken meer boerenbedrieven waar as 't t'r zo veur stiet.

JOHANNES: (*schudt het hoofd peinzend*) 't Liekt mij 'n vrij moeilijk probleem. As de luu bij oes op de fabriek 'n daggie aolder worden, dan gaon ze met pensioen en ze maken plaots veur de jongeren.

FRITS: (*heftig*) Kunnen zij doen! Dat is allemaol deur de overheid regeld.

JOHANNES: Maor de boeren hebben het toch goed vandaag aan de dag?

FRITS: Best! Hiél best, bij vrogger vergeleken! Maor 'n boer hef al zien geld in 't bedrijf zitten. Kan hij nou weer 'n diel van dat geld an 't bedrijf onttrekken um 'n huus te bouwen en rustig te gaon rentenieren? Waor moet zien zeun dan weer van verder boeren?

JOHANNES: En tóch moet 't die kaante op Frits. As de zeun zo graag zelfstandig wil gaon boeren, dan moet hij ok maor genoeg nemen met 'n wat kleiner bedrijf dan zien va. En ik vin 't redelijk dat 'n diel van 't kapitaal an 't bedrijf onttrokken wordt, um de aolders 'n onbezorgde aole dag te bezorgen!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto